

॥ ३८ ॥ इतिशांति० आप० नैल० भारतभा० षष्ठ्यधिकशततमोध्यायः ॥ ११६० ॥ ७३ ॥ सर्वमिति ॥ १ ॥ १२ ॥ ३ ॥ ५ ॥ ६ ॥ ७ ॥ ८ ॥ नेति मातरमतिक्रम्याश्रमेणुमातापालनीयैव तत्त्याग
पुनश्चपरिपप्रच्छभीष्मंधर्मभृतावरं ॥ ततःप्रीतःसचोवाचतस्मैसर्वंकुरुद्वहः ॥ ३८ ॥ इति० शांति० आप० दमकथनेषष्ट्यधिकशततमोध्यायः ॥ १६० ॥
भीष्मउवाच सर्वमेतत्तपोमूलंकवयःपरिचक्षते ॥ नद्यतमतपामूढःक्रियाफलमवाप्नुते ॥ १ ॥ प्रजापतिरिदं सर्वतपसैवास्तृजस्रभुः ॥ तथैववेदानृषयस्तप
साप्रतिपेदिरे ॥ २ ॥ तपसैवससर्जान्नफलमूलानिन्यानिच ॥ त्रीहोकांस्तपसासिद्धाःपश्यान्सुसमाहिताः ॥ ३ ॥ औषधान्यगदादीनिक्रियाश्चविविधास्त
था ॥ तपसैवहिंसिद्ध्यंतितपोमूलंहिसाधनं ॥ ४ ॥ यदुरापंभवेत्किंचित्तत्सर्वतपसोभवेत् ॥ ऐश्वर्यमृषयःप्राप्तास्तपसैवनसंशयः ॥ ५ ॥ सुरापोसंमतादायीभूण
हागुरुतल्पगः ॥ तपसैवसुतेननरःपापास्त्रमुच्यते ॥ ६ ॥ तपसोबहुरुपस्यतैस्तैर्द्वारैःप्रवर्ततः ॥ निवृत्यावर्तमानस्यतपोनानशनात्परं ॥ ७ ॥ अहिंसासत्यवचनं
दानमिन्द्रियनिग्रहः ॥ एतेभ्योहिमहाराजतपोनानशनात्परं ॥ ८ ॥ नदुष्करतरंदानान्नातिमातरमाश्रमः ॥ त्रैविद्येभ्यःपरं नास्ति संन्यासः परमंतपः ॥ ९ ॥ इन्द्रि
याणीहरक्षंतिस्वर्गधर्माभिगुप्तये ॥ तस्मादर्थेचधर्मचतपोनानशनात्परं ॥ १० ॥ ऋषयःपितरोदेवामनुष्यामृगपक्षिणः ॥ यानिचान्यानिभूतानिस्थावराणि
चराणिच ॥ ११ ॥ तपःपरायणाःसर्वेसिद्ध्यंतितपसाचते ॥ इत्येवंतपसादेवामहत्त्वंप्रतिपेदिरे ॥ १२ ॥ इमानीष्टविभागानिफलानितपसःसदा ॥ तपसाशक्यते
प्राप्तुं देवत्वमपिनिश्चयात् ॥ १३ ॥ इतिश्रीमहाभारतेशांतिपर्वणिआ० तपःप्रशंसायांएकषष्ट्यधिकशततमोध्यायः ॥ १६१ ॥ ७४ ॥ युधिष्ठिरउवाच
सत्यंधर्मप्रशंसंतिविप्रर्षिपितृदेवताः ॥ सत्यमिच्छाम्यहंश्रोतुं तन्मेब्रूहिपितामह ॥ १ ॥ सत्यं किंलक्षणंराजनकथंवातदवाप्यते ॥ सत्यंप्राप्यभवेत्किंचकथंचै
वतदुच्यतां ॥ २ ॥ भीष्मउवाच चातुर्वर्ण्यस्यधर्माणांसंकरणप्रशस्यते ॥ अविकारितमंसत्यंसर्ववर्णेषुभारत ॥ ३ ॥ सत्यंसत्सुसदाधर्मःसत्यंधर्मःस
नातनः ॥ सत्यमेवनमस्येतसत्यंहिपरमागतिः ॥ ४ ॥ सत्यंधर्मस्तपोयोगःसत्यंब्रह्मसनातनं ॥ सत्यंयज्ञःपरःप्रोक्तःसर्वसत्येप्रतिष्ठितं ॥ ५ ॥ आचारानिहस
त्यस्ययथावदनुपूर्वशः ॥ लक्षणंचप्रवक्ष्यामिसत्यस्येहयथाक्रमं ॥ ६ ॥ प्राप्यतेचयथासत्यंतच्चश्रोतुमिहार्हसि ॥ सत्यंत्रयोदशविधंसर्वलोकेषुभारत ॥ ७ ॥
सत्यंचसमताचैवदमश्चैवनसंशयः ॥ अमात्सर्यंक्षमाचैवहोस्तिस्तिक्षानसूयता ॥ ८ ॥
॥ ११ ॥ १२ ॥ इमानिमक्षत्रादीनि सुकृतांवाएतानिज्योतीषियन्क्षत्राणीतिश्रुतेः ॥ १३ ॥ इतिशां० आप० नै० आ० एकषष्ट्यधिकशततमोध्यायः ॥ १६१ ॥ ७५ ॥ सत्यमिति ॥ ११६१ ॥ ७६ ॥ सत्यमिति ॥ ११६२ ॥ ७७ ॥ सत्यमिति ॥ ११६३ ॥ ७८ ॥ सत्यमिति ॥ ११६४ ॥ ७९ ॥ सत्यमिति ॥ ११६५ ॥ ८० ॥ सत्यमिति ॥ ११६६ ॥ ८१ ॥ सत्यमिति ॥ ११६७ ॥ ८२ ॥ सत्यमिति ॥ ११६८ ॥ ८३ ॥ सत्यमिति ॥ ११६९ ॥ ८४ ॥ सत्यमिति ॥ ११७० ॥ ८५ ॥ सत्यमिति ॥ ११७१ ॥ ८६ ॥ सत्यमिति ॥ ११७२ ॥ ८७ ॥ सत्यमिति ॥ ११७३ ॥ ८८ ॥ सत्यमिति ॥ ११७४ ॥ ८९ ॥ सत्यमिति ॥ ११७५ ॥ ९० ॥ सत्यमिति ॥ ११७६ ॥ ९१ ॥ सत्यमिति ॥ ११७७ ॥ ९२ ॥ सत्यमिति ॥ ११७८ ॥ ९३ ॥ सत्यमिति ॥ ११७९ ॥ ९४ ॥ सत्यमिति ॥ ११८० ॥ ९५ ॥ सत्यमिति ॥ ११८१ ॥ ९६ ॥ सत्यमिति ॥ ११८२ ॥ ९७ ॥ सत्यमिति ॥ ११८३ ॥ ९८ ॥ सत्यमिति ॥ ११८४ ॥ ९९ ॥ सत्यमिति ॥ ११८५ ॥ १०० ॥ सत्यमिति ॥ ११८६ ॥ १०१ ॥ सत्यमिति ॥ ११८७ ॥ १०२ ॥ सत्यमिति ॥ ११८८ ॥ १०३ ॥ सत्यमिति ॥ ११८९ ॥ १०४ ॥ सत्यमिति ॥ ११९० ॥ १०५ ॥ सत्यमिति ॥ ११९१ ॥ १०६ ॥ सत्यमिति ॥ ११९२ ॥ १०७ ॥ सत्यमिति ॥ ११९३ ॥ १०८ ॥ सत्यमिति ॥ ११९४ ॥ १०९ ॥ सत्यमिति ॥ ११९५ ॥ ११० ॥ सत्यमिति ॥ ११९६ ॥ १११ ॥ सत्यमिति ॥ ११९७ ॥ ११२ ॥ सत्यमिति ॥ ११९८ ॥ ११३ ॥ सत्यमिति ॥ ११९९ ॥ ११४ ॥ सत्यमिति ॥ १२०० ॥ ११५ ॥ सत्यमिति ॥ १२०१ ॥ ११६ ॥ सत्यमिति ॥ १२०२ ॥ ११७ ॥ सत्यमिति ॥ १२०३ ॥ ११८ ॥ सत्यमिति ॥ १२०४ ॥ ११९ ॥ सत्यमिति ॥ १२०५ ॥ १२० ॥ सत्यमिति ॥ १२०६ ॥ १२१ ॥ सत्यमिति ॥ १२०७ ॥ १२२ ॥ सत्यमिति ॥ १२०८ ॥ १२३ ॥ सत्यमिति ॥ १२०९ ॥ १२४ ॥ सत्यमिति ॥ १२१० ॥ १२५ ॥ सत्यमिति ॥ १२११ ॥ १२६ ॥ सत्यमिति ॥ १२१२ ॥ १२७ ॥ सत्यमिति ॥ १२१३ ॥ १२८ ॥ सत्यमिति ॥ १२१४ ॥ १२९ ॥ सत्यमिति ॥ १२१५ ॥ १३० ॥ सत्यमिति ॥ १२१६ ॥ १३१ ॥ सत्यमिति ॥ १२१७ ॥ १३२ ॥ सत्यमिति ॥ १२१८ ॥ १३३ ॥ सत्यमिति ॥ १२१९ ॥ १३४ ॥ सत्यमिति ॥ १२२० ॥ १३५ ॥ सत्यमिति ॥ १२२१ ॥ १३६ ॥ सत्यमिति ॥ १२२२ ॥ १३७ ॥ सत्यमिति ॥ १२२३ ॥ १३८ ॥ सत्यमिति ॥ १२२४ ॥ १३९ ॥ सत्यमिति ॥ १२२५ ॥ १४० ॥ सत्यमिति ॥ १२२६ ॥ १४१ ॥ सत्यमिति ॥ १२२७ ॥ १४२ ॥ सत्यमिति ॥ १२२८ ॥ १४३ ॥ सत्यमिति ॥ १२२९ ॥ १४४ ॥ सत्यमिति ॥ १२३० ॥ १४५ ॥ सत्यमिति ॥ १२३१ ॥ १४६ ॥ सत्यमिति ॥ १२३२ ॥ १४७ ॥ सत्यमिति ॥ १२३३ ॥ १४८ ॥ सत्यमिति ॥ १२३४ ॥ १४९ ॥ सत्यमिति ॥ १२३५ ॥ १५० ॥ सत्यमिति ॥ १२३६ ॥ १५१ ॥ सत्यमिति ॥ १२३७ ॥ १५२ ॥ सत्यमिति ॥ १२३८ ॥ १५३ ॥ सत्यमिति ॥ १२३९ ॥ १५४ ॥ सत्यमिति ॥ १२४० ॥ १५५ ॥ सत्यमिति ॥ १२४१ ॥ १५६ ॥ सत्यमिति ॥ १२४२ ॥ १५७ ॥ सत्यमिति ॥ १२४३ ॥ १५८ ॥ सत्यमिति ॥ १२४४ ॥ १५९ ॥ सत्यमिति ॥ १२४५ ॥ १६० ॥ सत्यमिति ॥ १२४६ ॥ १६१ ॥ सत्यमिति ॥ १२४७